

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izdatki priloge ter »Kazipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h. ali gl. 6 60
pol leta	6 60 3 30
četrta leta	3 40 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11 uri popoldne.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Ogledi in posilnice se pošiljajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odločamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in ogledne je plačati loco Gorice. Dopolni naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

»PRIMOREC«

Izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h. ali gl. 1 60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipaa v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kávčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Po zasedanju deželnega zbora.

I.

Kadarkoli smo sodili naše klerikalce mileje, kadarkoli smo mislili, da so vendar še ljudje, katere omeči skrb za blagor našega naroda vsaj v toliko, da se ne bodo norčevali z našimi najvitalnejšimi vprašanji, da bodo v takih rečeh skupno hodili s svojimi političnimi nasprotniki iste narodnosti, kateri so vedno pripravljeni boriti se za vsako dobro akcijo, ki gre v korist našega naroda, kadarkoli smo se nadejali, da se otresejo na opasnih mestih osebne mržnje in kadarkoli smo si vsiljevali nado, da vendarle res kaj storijo za veljavo Slovencev v deželni hiši ali drugodi, vselej smo se varali. Kajti vselej se je pokazalo, da tisto proslulo »narodno vodstvo« z vsemi pritiskalnimi in drugimi raznimi »...inami« je banda brez srca, brez čuta, brez vsakih vzvišenih idej, v glavnem pa brez vsake skrbi za kmeta, brez smisla za narodno gospodarstvo v deželi, ali strašno goreča v osebni mržnji, v podkranju, v zlobi in perfidnosti ter jako velika v podvrženosti drugonarodnim nasprotnikom.

Da le živijo brezskrbno politično življenje, so se zvezali z ujimi, samo da nimajo napredni glasovi iz naših vrst tiste veljave, katero bi zaslužili. Njihova mora veljati, to je glavna deviza te klerikalne bande, in v tako svrhu so pripravljene zvezati se, ako treba, tudi z belcebubom. Zunaj sleparijo kmeta, da liberalce pohrustajo hudiči, kar jih jim ostane, bodo pa pekli žive na peklenjskih raznjah, v deželni hiši pa klečeplazi sam »voditelj« dr. Gregorčič pred liberalcem dr. Pajercem.

Da so ti klerikalci taka banda, kakor smo jo označili, to je pokazalo tudi baš minolo zasedanje našega deželnega zbora. »Gorica« nima nujnejšega posla nego zasmehovati napredne poslance, smešiti njihova stremiljenja, napadati jih osebno, jim podtikati razne reči ter zavijati dejstva. V tem so veliki,

kakor so bili v nasprotni meri mali njihovi poslanci v deželnem zboru. Tako so bili mali, kakor je tega navajen dr. Gregorčič, odkar ga je bil pod »oboeedientia canonica« napodil pokojni kardinal Missia v deželni zbor, tako so bili mali, kakor smo videli klerikalne poslance koncem zaključka prejšnjega deželnega zbora, in tako so bili mali, kakoršni ostanejo, žal, celih 6 let.

Dosedanje seje so pokazale, da ostane v našem deželnem zboru vse po starem, da bo v tisti »Gemüthlichkeit«, katere »je« pokazala v veliki meri v baš minolem zasedanju, da so absolutni gospodarji vsega položaja Lahi ter da se bodo dosledno tlačila vsa stremiljenja in prizadevanja iz naših naprednih vrst, katere bi šla le malec čez oni nizki nivo, kateri »diči« naš deželni zbor. To se je pokazalo zlasti pri debati o norišnici, pri govorih o raznih drugih načrtih, pred vsem pa pri proračunski debati.

Proračunske debate v našem deželnem zboru ne ljubijo. Lahki skrupajo proračun, ker so povsod v večini, in ker od klerikalne večine na slovenski strani ni nikdar nikakega ugovora ne inicijative, kakor sami hočejo. Da niso oni prikrajšani, na to ne pozabijo poskrbeti. Ta proračun pride potem v zbornico, ali le s tem namenom, da se tam prečitajo edino le posamezna poglavja, katere se sprejmejo kar tako brez vsakega pomisleka, in kadar reče deželni glavar k zadnjemu poglavju »accettator«, pa je konec.

Tak je ideal proračunske razprave v našem deželnem zboru.

Tako so imeli napravljeno tudi letos. So že mislili, da se bo v naglici samo čitalo poglavja, pa bo! In tako bi se bilo tudi zgodilo, da se ni ugovarjalo od slovenske napredne strani, s katere se je čula marsikatera pametna beseda, ali bila je le bob v steno, ker s pametnimi besedami in s predlogi, ki gredo, kakor rečeno, kolikor toliko čez slavni nivo našega deželnega zbora,

papirnatih ovratnikov, posušenih rib, skratka vsega, kar more človek potrebovati. Iz početka je bila samo jedna takšna štacuna v Struck Oil city. Imel jo je Nemec, z imenom Hans Kasche. Bil je to nekak flegmatičen Nemec, rojen v Prusiji; štel je pet in trideset let in imel izbuljene oči; ni bil debel, pač pa dobro rejen; hodil je zmerom brez jopiča, a pipe nikdar ni del iz ust. Angleški je znal toliko, kolikor je to zahteval njegov »business«, niti trohice več. Trgovina pa se mu je dobro obnesla, da so govorili čez nekaj let v Struck Oil city, da je bil »vreden« nekoliko tisoč dolarjev.

Nakrat pa se je pojavila ondi druga štacuna (grocerina).

In čudna reč! Prvo je imel v rokah Nemec, drugo je osnovala Nemka. Kunegunde und Eduard, Eduard und Kunegunde! In precej na to se je pričela med obema strankama vojna, začela se radi tega, ker je gospodičina Neuman, ali kakor se je sama imenovala »Niumen«, dala na pozdravilnem »lunchu« gibanice pečene iz moke, pomešane s sodo in galunom. Bila bi s tem škodovala največ sama sebi v očeh prebivalcev, ako bi ne bila sama trdila ter se skli-

se ne opravi tam nič. Lahki sicer tuintam ugovarjajo, v ostalem pa si mislijo: Le govorite, kar hočete, saj ste v manjšini!, naši klerikalci pa ob takih priložnostih molčijo trdovratno v obeh deželnih jezikih.

Potem je umevno, da padajo predlog za predlogom od naše strani, pa če se dotika še tako velike potrebe v deželi, kako pa še le taki, ako merijo na bodočnost v deželi ter se ozirajo na napredovanje v sosednjih deželah. — Klerikalni listi slov. pa ne zamudijo prilike, briti norec s takimi rečmi. To je glavno njihovo delo za »dobro ljudstvo!« — Pri vsem tem pa trpi največ slovenski kmet.

Doba 6 suhih let, katero smo napovedali, je že nastopila. Slučaj s Strekljevim predlogom pri proračunski debati je kričoč dokaz za to.

Peticija

nekaterih občin v polit. okraju Tolmin na Goriškem, podana c. kr. ministerstvu notranjih poslov na Dunaju zastran končne nujno potrebne uravnave Idrije in hudournika Šjak ter od tega odvisne državne ceste med Kobaridom in državno mejo.

Visoka c. kr. vlada!

Še pred 25 in več leti je bil velik kos doline med Kobaridom in Starimselom pod vodo — vsled slabega odtoka Idrije. Tekom časa je nastalo tam močvirje, ki je vzelo pridelek vsem gospodarjem ondotnih zemljišč; cesta od Kobarida do državne meje je bila posebno ob deževju globoko pod vodo, da je bil po več časa v letu ves promet po njej popolnoma ustavljen, večinoma pa otežkočen; in vsled gnilebe v tem močvirju je bilo zdravstveno stanje prav neugodno, kajti mrzlina (treslika) je postala med prebivalstvom te doline domača bolezen.

S pripomočjo dežele in države se je prekopala celemu srednjemu toku Idrije nova, ravna struga, da se je voda hitro odtekala.

Od tedaj je močvirje skoro že izginilo. Kjer je stala prej voda in je tu pa tam štrlelo iz nje le vrhje in poludovje, so nastala rodovitna polja in travniki; državna

cesta ni bila nikdar več pod vodo in v zdravstvenem oziru so se razmere dale obrnile na bolje. — Ljudstvo cele doline je hvaležnim srcem blagovolalo vse one činitelje, ki so pripomogli do tolikega preobrata iz prejšnjih žalostnih odnošajev, in njegova edina želja je bila, da bi se postavila temu znamenitemu delu za celo dolino še krona, t. j. da bi se dokončala uravnavna struge še v gornjem bolj neznatnem toku Idrije od Sužiskega mosta višje.

Toda namesto tega je doletel našo dolino hud udarec, ki nas je čez noč pahnil nazaj v dobo pred 30. leti. Dne 18. decembra 1901 je po hudem naliyu hudournik Šjak tako strašno narastel in privlel seboj z Matajurja toliko grušča in kamenja, da je podrl gornji del svojega mosta čez strugo Idrije, in v strugo je nanesel toliko kamenja, da je bila popolnoma zasuta. Kar čez noč je bila vsa dolina in z njo državna cesta od tam višje proti Staremuselu pod vodo, ki je našla za silo docela nov odtok po cesti in travnikih dalje. Na mestu starega močvirja smo dobili pravo pravcato jezero, in ni treba dolgo čakati, da se spremené polja in travniki zopet v močvirje, kjer bo vrhu vse gmožne škode še zalega različnih boleznij za prebivalstvo cele doline.

Visoka vlada sama je že pripravila načrte, da se korenito zajezi hudournik Šjak, — visoki deželni zbor pa je dovolil denarni p. p. pevek, ki bo potreben, da se izčisti zasuta struga Idrije ter odpravi vodo, ki danes poplavlja dolino, uničuje pridelek in ovira promet na obmejni državni cesti. Ljudstvo te doline je visoki vladi in visokemu deželnemu zboru iskreno hvaležno za te korake in ne želi ničesar bolj, nego da bi se čim prej tudi izvršili; potem bi postale podobne katastrofe, kakor ona 18. dec. 1901, popolnoma nemogoče, — in čakala bi izpolnitve le še ena ljudska želja, namreč, da se končno uravna gorenji tok Idrije ter s tem polagoma popolnoma osuši dno starega močvirja. V to bi bilo treba le manjše deželne in državne podpore.

Kakor navdušeno pa pozdravlja ljudstvo cele doline dobre namene visoke vlade za uravnavo hudournika Šjak, tako ga prese-

pripetilo, da je obstal na sredi ulice ter jima govoril v njunem maternem jeziku.

»Nū, čemu ta prepir? Ali si mar ne kupujeta črevljev pri enem črevljarju? Sedaj imam v zalogi takšne, da boljših ni dobiti v vsem San-Francisco«.

»Čemu hvaliti črevlje pred njim, ki bo v kratkem hodil bos,« mu seže urno v besedo gospodičina Neuman.

»Jaz si ne delam kredita z nogami«, odvrne hladnokrvno Hans.

A treba je vedeti, da gospa Neuman, dasi Nemka, je imela zares zale noge, radi česar so takšne opomnje napolnovala njeno srce s smrtnim sovraštvom.

V mestu sta obe stranki jeli že na mitingih reševati spor Hansa in gospodičine Neuman; ker pa v Ameriki pri razporu z žensko nihče ne najde pravice, radi tega se je večina nagnila na stran gospodičine Neuman.

Kmalu je Hans zapazil, da se njegova štacuna komaj še splačuje.

Pa tudi gospodičina Neuman se ni mogla pohvaliti z barantijo, kajti vse ženske v mestu so bile na strani Hansa; zapazile so bile namreč, da imajo njih moške propogostoma opreavek pri zal

Poroka po pomoti.

Slika iz ameriškega življenja.

Poljski spisal H. Sienkiewicz.

Posl. Podravski.

(Dalje.)

Gospod Devis je mogel res vsakega kriveca pognati k sodniku in sodnik mu je mogel naložiti globo v denarju, toda ni bilo treba pozabiti, da krivci so bili ob enem v slučaju bolezni pacijenti zdravnika, v slučaju raztrganih črevljev pa gostje šerifa, in ker roka roko umije, torej tudi roka roki ne dela krivice.

Bilo je torej v Struck Oil city mirno kakor v nebesih; toda nakrat je napočil konec teh lepih dnevov.

Med barantelcem in barantelko se je pričelo smrtno sovrašтво.

Tu mi je treba še pojasniti, kaj so v Ameriki tako imenovani »groceri« (barantači). »Groceri« ali »grocerina« je štacuna, v kateri se prodaja vse. Tam je mogoče dobiti moke, klobuk, smodke, metlo, gumbe, riža, sardin, sraje, slanine, semen, jopičev, gat, cilindrov za svetilnice, sekir, saharov, pladnikov,

neča namera vis. cestnega erarja, ki hoče preložiti više v hrib ves oni del ceste od Šjaka do tje, kjer jo je dosegala doslej voda.

Ljudstvo smatra to preložitev ceste kot popolnoma nepotrebno in ima v to dovolj tehtnih razlogov. — Ako se izvrši zajezičev Šjaka po načrtih, o katerih je zatrdil zastopnik visoke vlade v deželnem zboru, da so že izgotovljeni, in ako se izčisti struga Idrije v bližini podrtega mostu, potem je:

1. odpravljena za vselej nevarnost, da bi Šjak še kdaj zasul strugo Idrije ter vzročil povodenj kakor 18. dec. 1901. (Tu si dovoljujemo le pripomniti, da bi bilo morda najbolje dati Šjaku docela novo strugo pod Srčnim Bregom dalje v Idrijo);

2. vsled tega za vselej odstranjena nevarnost, da bi povodnji v taki meri preplavljale polja in uničevale pridelke; nasprotno, ves oni svet, ki je bil že močvirnat, bi se polagoma popolnoma osušil, postal sposoben za vsakršno poljedelsko uporabo ter bi mu rasla davčna moč;

3. v zdravstvenem oziru bi ne bilo nikake nevarnosti več;

4. državna cesta, ki veže Kobarid, z Italijo, bi ne prišla nikdar več pod vodo, — in je torej po splošnem mnenju prebivalstva povsem nepotrebna preložitev te ceste, ki drži lepo po ravnem in potrebuje le malenkostne popravke. Z denarjem, kateri bi požrla ta preložitev ceste, bi se dala imenitno dokončati prej omenjena končna uravnava gorenjega dela Idrije ter bi se s tem v toliko popolnši meri dosegel uspeh, označen više pod točko 2. in 3.

Z ozirom na vse to prosimo prav

nujno:

1. Visoka vlada naj pohiti z izvršitvijo načrtov o zagrajanju hudournika Šjak, ker z vsako novo povodnijo bo delo težje in dražje, ne oziraje se na novo napravljene škode. — Pri tem naj bi se pretresla možnost, ali bi ne kazalo dati Šjaku novo strugo pod takozvanim Srčnim Bregom čez Blato v Idrijo;

2. Naj se opusti namera, da bi se preložila označena cesta više po hribu, ker z izčiščenjem struge Idrije in zajezičev Šjaka odpade ta potreba popolnoma ter bi bil ves trošek zavržen;

3. Naj bi visoka vlada naklonila raje del tega nameravanega potroška za uravnavo gornjega toka Idrije ter pripomogla s tem do popolnega izsušenja bivšega močvirja, kar bo vsemu prebivalstvu v neprecenljivo korist v gmotnem in zdravstvenem oziru.

V Kobaridu, 1. avgusta 1902.

DOPISI.

Izpod Čavna. — Bralno in pevsko društvo iz Skrilj in Dobravelj je imelo, kakor znano, dne 6. julija letos veselico s plesom za društvene potrebe. Slavno županstvo v v Sv. Križu ima pa po svojem sklepu pravico, terjati takso od plesa. To priliko je

Nemki in da se ob času vsakega opravka mudé pri njej predolgo.

Kadar ni bilo nikogar v štacuni, sta Hans in gospodična Neuman stopila na prag drug proti drugemu, ter gledala srpo drug drugega. Takrat je gospodična Neuman popevala po napevu pesmi »mein lieber Augustin«:

»Dočmen, Dočmen, Do-Dočmen, Do-Dočmen — men!«

»Kaj jaz morem storiti?« si je mislil Hans. »Imam zastrupljeno pšenico za podgane, kaj ko bi ž njo zastrupil nježe kokoši? Ne! Obsodijo me v globo. Toda že vem, kaj napravim.«

In zvečer je gospodična Neuman na veliko svoje začudenje zapazila gosposda Hansa, nosečega skupaj povezke divjih solnčnic, iz katerih je delal nekako stezico pod zamreženim oknom kleti. »Radovedna sem, kaj bo iz tega,« si je mislila. »Gotovo snuje kaj zoper mene!« Med tem se je stemnilo. Gospod Hans je naložil stebila solnčnic v dve vrsti tako, da je samo na sredi ostal prost vhod do okna kleti; na to je prinesel še nekaj predmet, pokrit s platnom, obrnil se s hrbtno proti gospodični Neuman, platno od onega tajnostnega predmeta odtegnil in ga pokrnil s peresi od solnčnic, končno pa se je približal k zidu ter jel pisati na njem neke črke.

(Dalje pride.)

seveda porabilo ter tudi našemu društvu prisodilo plačilo 60 K.

Namen našim društvom pa je, omejiti navadne fantovske pleske ter jih privaditi lepemu narodnemu življenju. Vsakdo mora vedeti, da je ples kakega društva vse nekaj drugega nego navaden fantovski ples. Pri takem prizadevanju pa bi morali iti nam na roko poklicani činitelji; kajti drugače ostanejo vse požrtvovalnosti rodoljubov brez uspeha, ako imamo nenasiljiva županstva, ki tako podirajo naše narodne trdnjave, katere smo si s trudom pridobili. Ali tako nam gredo proti prav tisti, ki bi morali iti nam na roko.

Ali tu ni bilo nikakega ozira, tudi ne na to, da se je že na dachu dosti zaslužilo, ker je veselica privabila obilo občinstva. Gledé na to bi bilo pač umestno, da se je manj terjalo kakor tudi iz tega ozira, da so udje društva plesali zastoj.

Mozje, ki načelujejo občini, bi morali za njo imeti tudi malo srca ter se brigati za napredek, red in mir, ki se širijo prav po naših društvih, ter jim iti na roko, ne pa delati ovire. Toliko za danes, komur tiče!

Domate in razne novice.

Sankcijoniran zakon. — »Wr. Zeitung« objavlja, da je načrt zakona, sprejet v našem deželnem zboru, glede regulacije hudournika Bersa dobil najvišjo sankcijo.

Oseba vest. — G. Franc Žbona, pomožni uradnik pri c. kr. okrajni sodnji v Bolcu, je napravil te dni na višji sodnji v Trstu prvi pisarniški izpit v slovenskem in nemškem jeziku z dobrim vspehom.

Stalni pomožni uradniki pri tuk. c. kr. sodnjah so imenovali: Boltar Al., Budav H., Colombani pl. Al., Dolenc Avg., Klemenčič Milan, Kosmina Franc, Miksiček Leop. mlajši in starejši, Magnaco Avg., Mlinar Konst., Mozetič Art., Pelicon Iv., Polšak Fr., Pregel pl. Art in Čotič Franc.

V pokoj je stopil c. kr. policijski oficijal Ivan Kratky v Gorici, ki je služil s svojimi vojskimi leti vred 52 let in pol.

Realke v Idriji. — Naučno ministerstvo je podelilo začasnemu ravnatelju mestne realke v Idriji g. Karolu Pirc-u še za jedno leto dopust, da zamore še za nadalje prevzeti vodstvo tega zavoda. — Mestni zastop je imenoval v svoji zadnji seji g. dr. Stanko Bevk-a pravim učiteljem na tamkajšnji mestni realki, in g. V. Levičnik-a nadomestnim učiteljem za risanje.

Sprejemne izpite na realki je delalo 46 oglašencev, izmed katerih je 41 sprejetih. Za jesenski termin jih je še veliko število oglašanih.

Poslopje mestne realke je dograjeno do prvega nadstropja. Provizorična stavba za realko je že pod streho.

Planinske vesti. — Koča na Kredarici pod Triglavom je otvorjena od dne 15. t. m. in oskrbljena z najboljšim provijanatom. Oskrbnik je lanski Arh s svojo ženo, ki vzdržujeta kočo v najlepšem redu. Letos je v koči dobili tudi najboljše sveže goveje meso, pripravno za fino, mehko bržolo.

Orožnova koča na Črni prsti v Bohinju je tudi letos oskrbljena s prav dobro piščo in okusnimi jedili. Ležišča so izboljšana s tem, da so podložena z žičastimi podlogami; preskrbele so se tudi nove odeje. Spalnica je predeljena v dva oddelka, katerih eden je za dame. — Oni del pota od koče na vrh Črne prsti, ki vodi doli k pastirskim kočam, se zaradi vedne vlažnosti in nesnage v tamošnji dolinici preloži više po skalnatem svetu. Delajo se tudi potrebne priprave za razširjenje koče in napravo ene sobe pod streho.

Tatovi v Orožnovi koči na Črni prsti. Neznani tatovi so odnesli iz te koče v početku pr. meseca raznih reči in napravili druge škode v vrednosti do 200 K. Zločinci se sodno zasledujejo.

Odsek amateur-fotografov »Slov. plan. društva« pozivlje člane, da se blagovoljno udeležijo tekmovalnega slikanja za leto 1902. Spored je: 1. Planinsko slikanje; 2. Pokrajinsko slikanje; 3. Razne studije in slike. — Slike, izvršene v dobi od 1. jan. 1902. do 1. nov. 1902. leta, se bodo oddarovalе v raznihi diplom, katere jim pripozna posebnia v presojo slik določena komisija.

Gg. amateurje se opozarja na to tekmovanje in se jih prosi, da se ga obilo udeležijo ter svoje slike pošljejo najkasneje do 30.

oktobra 1902. leta odseku amateur-fotografov »Slov. plan. društva« v Ljubljani.

Imena slik, objektiv, razsvetljava in podpis naj se zabeležijo posebej in pošljejo v zavitku. — Fotografii po poklicu so izključeni.

Smrtna kosa. — V četrtek je umrl g. Andrej Drašček, nadučitelj v pokoju, star 74 let. Pokojnik je bil poznat kot blag in mil clovek ter vrl učitelj. Odlikovan je bil s srebrnim križcem za zasluge in častno kolajno za 40-letno zvesto službovanje. Pogreb bo danes popoldne v Vrtojbi ob 5½. Bodi mu blag spomin!

Za ustanovni občni zbor fer. društva »Adrija« je ustanovljen poseben odsek, kateremu je naloga, preskrbeti gg. visokošolcem stanovanja. Oni gg., kateri dospejo v Gorico že dne 8. t. m., naj blagovolijo obvestiti g. Karla Podgornika, cand iur. v pisarni g. dr. D. Treota, v Gosposki ulici.

Pevsko-bralno društvo »Kraški Vrh« v Avberju si sme zapisati dan 27. julija 1902. z zlatimi črkami v svojo spominsko knjigo. Ta dan je priredilo društvo prvo svojo veselico v prostorih g. Maksa Ukmarja; vabilu so se odzvali gostje z vseh strani Krasa. Na lepo ozaljšanem in primerno zasenčenem dvorišču se je nabralo nad 400 vdeležencev, ki so pričakovali izvršitve sporeda. Zbrane je pozdravil društveni predsednik in župan avberski g. Jakob Pegan v izbranih besedah, vzešši si za primero razliko med divjimi zabavami romanskih narodov in med zabavo in poukom, katera sirijo naša slovenska društva, in katera naj bi sirilo tudi društvo »Kraški Vrh«.

Za njim je govoril navzočim v poljudnih besedah od občinstva živahno pozdravljeni deželni poslanec g. dr. Treo; povdarjal je na kratko pota, ki zamorejo dovesti naš kmetki in delavski stan do omike in prosvete in s tem tudi do boljsega gospodarskega stanja, ter vsodbujal navzoče, med katere je prišel kakor domačin, k vstrajnemu društvenemu delovanju.

Pred občinstvom, med katerim se je razvila živahna zadovoljnost in dobra volja, se je vršil potem pevski del vspeveda točno in lepo, kakor bi to v malem kraju kakor Avber skoraj ne mogli pričakovati. Zasluga za to gre neumomnemu pevovodji g. Alfonzu Grmeku, ki je osobito mešane zборе izvrstno uvezbal. Ponavljati se je moralo več točk, najbolj pa je ugajal Vogričev mešani zbor »Večerni zvon«. — Veseloigra »Lokavi snubač« je povzročila v prvi vrsti obilo smeha, zadej stoječe občinstvo je pa premalo slišalo.

Po končanem sporedu se je razvila vesela zabava, nekateri gostje pa so se zbrali v gostoljubni hiši župana g. Pegana, ki je ta dan dokazoval, da je slavni avberski teran najboljši na Krasu. — Tako se je veselica izvršila v pouk in zabavo na splošno zadovoljnost vseh navzočih.

Želimo pevskemu bralnemu društvu »Kraški Vrh« tudi nadaljnih enakih vspehov.

Narodna Čitalnica v Kanalu razposilja tako-le okrožnico: V tekočem letu mine 35 let, odkar so rodoljubi ustanovili v Kanalu »Narodno Čitalnico«. Celo to dolgo vrsto let je delovala »Kanalska Čitalnica« kaj uspešno za probujo in prosveto naroda v svojem ožjem okolišu. Ista je bila in je še zibel narodnih misli, zvesta čuvarica narodnih sanj in uzorov. Društvo s tako in tako dolgo preteklostjo sme in mora svojo 35-letnico slaviti s pojavi, vidnimi širsi javnosti. Radi tega je sklenil odbor čitalnice, da se proslavi ta praznik s posebnim sijajem. V to treba razven sodelovanja vseh domačih činiteljev, udeležbe in sodelovanja zunanjih rodoljubov in društev. Slavlje se bo slavilo dne 7. septembra 1902., po vspredu, ki se natančneje določi. Odbor »Narodne Čitalnice« v Kanalu vabi s tem slavna društva, da blagovole sklicati čimprej sejo po svojem odboru, ter v istej skleniti, da se ista polnoštevilno udeležijo našega slavlja. — Prosimo uljudno, da se blagovoli sklep takoj naznaniti »Narodni Čitalnici« v Kanalu, s pristavkom, ali hoče slavno društvo sodelovati s kako točko pri slavnosti ali ne.

P. n. udeležencem se bo nudil umetniški užitek prve vrste in razven tega bodo imeli priliko občudovati prekrasno naravo Soske doline, tega najbolj zapadnega dela slovenskih zemelj. Na dan slavnosti v jutro se proslavi spomim dneva našega slavlja rojaka pok. Josipa Kocijancica, — kdo ga ne pozna, — s tem, da se poseti in ozaljša njegova gomila. Z ozirom na to si laskamo

upati, da se slavna društva gotovo polnoštevilno udeležijo našega slavlja. V tej nadi se beleži udani

Odbor

»Narodne Čitalnice« v Kanalu.

Na Barki pri Divači so blagoslovili dne 17. pr. m. novo šolsko poslopje in krasno šolsko zastavo. Že na predvečer so pokali topici ter naznanjali slavnostni dan. Barka je bila v svečanostni obleki, okičena s trobojnicami in drugimi zastavami. Slavnosti se je udeležil tudi g. sezanski okrajni glavar A. Rebek s svojo premilostno gospo soprogo, ki je kumovala šolski zastavi. Navzoč je bil tudi g. okr. šol. nadzornik Kante, mnogo učiteljev, duhovščina, šolska mladina, ter mnogo občinstva. Govorili so se običajni govori, pop. ob 2. je bil banket. Slavnost se je izvršila v lepem redu ter ostane udeležencem v dobrem spominu.

Pevski zbor »Bratovščine sv. Cirila in Metoda« v Trstu vabi na vrtno veselico s plesom, katero priredi jutri dne 3. avgusta na vrtu gostilne gospe vd. Čefuta v Tomaju. Petje vodi gospod I. Kozlin. Začetek veselice točno ob 4. uri popoldne. Med posameznimi točkami svira godba pod vodstvom gosp. kapelnika F. Majcen-a. Umeteljne ognje bode užigal gosp. D. Zlobec. — Na vspredu je godba, petje, ples, prosta zabava. K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

Norčevanje z učiteljstvom. — Tako zvito in ob enem tako perfidno se niso naši klerikalci že dolgo časa norčevali z učiteljstvom kakor v članku »Po zasedanju dež. zbora« v torek.

Pravijo, da so učitelji izvolili vse tri napredne poslance: dr. Tuma, dr. Treo, in Strekelj. Radi tega se marsikateri učitelja glava boli. In kako plačilo, kako razočaranje! Zborovanje je odloženo, učitelji pa niso dobili niti mrvice zboljšanja. — In kdo je temu kriv? Nikdo drugi nego omenjeni trije poslanci. Dr. Tuma se je šah z učitelji v zbornici, dr. Treo jim je dal nezaupnico, Strekelj je pa govoril rajši o zrebcih nego o učiteljih. Nič ne vedo o tem, kaj je govoril dr. Tuma v prvi seji glede na zboljšanje učiteljskih plač, ampak le iz njegovega predloga, da treba povisati prispevek šolskim zalogom, so iztrgali falotsko slavek, ki se nanaša na davkoplačevalce.

Predlog dr. Treota je bil povsem na mestu. Kaj in kako je smatrati isti, je bilo zadosi razvidno iz utemeljevanja. Ali »Gorica« piše, da hoče dr. Treo usiliti učiteljstvu lopato in pikon... učiteljstvo pa želi nekaj drugega. »Denar, denar, plače zboljšati, to želijo učitelji, ne pa da jim hočete natovoriti kmetijsko šolo!« Ali ste čuli, kako fino ironizirajo učiteljstvo?! Kako jim očitajo pohlepnost po denarju in malomarnost za delo c. kr. in semeniski profesorji?!

Res, tako se se niso doslej norčevali z učiteljstvom.

Končno ko oberejo še »tretjega učiteljskega poslanca« Streklja, ki si je pač spomnil kobariskih zrebcev (Moral bi se bil spomniti brčzas tudi črnih zrebcev!) pa ti hinavec jezuitsko obračajo obraz proti nebu ter želijo učiteljstvu, da se jim vsaj jeseni izpolni to, kar želijo, namreč končno ureditev njihovih plač.

Imenitno! Glejte, učitelji so poslali te tri poslance v dež. zbor, in ti trije (o katerih, kadar jim kaže, pišejo, da so brez vsake veljave) komandirajo v zbornici, kakor hočejo, ter so preprečili zboljšanje učiteljskih plač!!!

Ne, ne pisemo naprej, ker nasproti barabam, ki kaj takega pišejo v list, kateri je glasilo »voditelja« Gregorčica, ki je tudi priden sotrudnik, je odveč »gubiti se kako besedo. Ali pribiti pa moramo z nova, da tako se pa se niso norčevali z učiteljstvom. To norčevanje pa je res prav v intencijah klerikalizma! Kaj porečejo na to učitelji?!

Komu se godi dobro na zemlji? — Socijalni klobasar v »Prismojencu« pravi: »Duhovniki, učitelji, uradniki, odvetniki, častniki, zdravniki itd. so res stanovi, ker so složni in združeni med seboj. Zato se jim dobro godi na zemlji.« No, sedaj pa vemo, komu se dobro godi na zemlji! — O učiteljih pravi sicer »Gorica«, boljša polovica »Prismojenca«, da jim želi boljsega gmojnega stanja — torej se jim ne more goditi dobro. O uradnikih je rekel dr. Zlindra, da celo zro, torej bi se jim res godilo se preveč dobro. Ali komu ni znano, koliko nadlog, težav in velike mizerije je v posameznih vrstah uradnikov? Odvetnikom se tudi dobro godi. Zaslužijo res, nekaterim gre dobro, ali ne bilo bi napačno, ako bi se

klobosar malce seznanil s slabim gmotnim stanjem marsikaterega, na primer kar tu v Gorici. Kako se godi dobro častnikom, pogledajte v zapiske židovskih bankirjev in pa v sezname o samomorih. Kako gre zdravnikom? Hm, gre in ne gre, kakor je. Tako je pri teh navedenih stanovih po eni strani res, da imajo v sebi ljudi, katerim gre dobro, ali po večini se tega o njih vendar ne more reči, ako hočemo namreč prav tolmačiti izraz: gre dobro. Če človek dela in stori svojo dolžnost, mu pritiče, da tudi živi temu primerno brez gmotnih skrbi. Koliko pa je takih, vprašamo? Ti stanovi imajo delo, polno odgovornosti, težko, združeno s študiranjem, naporom, itd. — Kaj za to naj bi se trpeli drugače? In vendar koliko je takega trpljenja! Ostane nam pa izmed teh stanov le duhovski, kateri je res izvzet iz drugih, ker temu stanu se res dobro godi na zemlji. Kadar požegnajo mladeniča v g. nuncia, takrat mu po ljudski prislovice izbijajo dno, in od takrat dalje le sprejema; le noter, le sem brez konca in kraja. Dobro se jim res godi. Preveč prostega časa in čez mero vsega posvetnega, v izobilici vseh pozemskih dobrot, katerih nikdar ne zmanjka. Povsodi je prvi farovž. Zdi se nam, da se zaveda tega tudi socialni klobosar v „Prismojencu“: radi tega je postavil na prvo mesto duhovnike tje, kjer piše, komu se dobro godi na zemlji, zdi se nam pa tudi, da ve ta mož, da izmed stanov gre dobro v vsakem pogledu edino le gg. nuncem, ter da je druge stanove privlekel tako za lase med tiste, katerim se dobro godi, da mu ni dolgčas in pa da se ne bliscijo tako gg. nunci v posvetnih dobrotah. Vsekakor pa je zanimivo priznanje, d. se godi dobro duhovnikom. To pribijemo, pride pa prav bržčas še malo poprej nego za sedem let!

Golob-plamonoša. — V župnišče na Libušnjem je prišel pretekli teden med velikim viharjem golob, ki je ves premočen in onemogel legel na tla. Goloba so hitro opazili. Pri pregledanju se je pokazalo, da ima na nogi gumijev ovitek s številko 335 in črko V. Pod peruti pa je imel natpisano: E. Vanderenysen Grand Hotel, Gand (Belgique) in: Apres in avoir soigné, rendre moi ma liberté (Primi in prehrani me, potem pa spusti me!) Živalci so dali hrane, jo spravili lepo na suho, in ko se je spočila, je zopet vesela silafotala v zrak ter izginila v daljavi.

Ogenj. — Včeraj popoldne okoli 1 ure je zgorel stog sena nekemu kmetu v Poljski ulici, ko ni bilo gospodarjev doma. Sosedje so hitro začeli gasiti, in ko so prisli se ognjegasci, pa je bila nevarnost pri kraju. Ako bi bil veter, bi se bil ogenj gotovo razširil ter nastala bi bila večja nesreča, kajti stog, ki je izgorel, se je nahajal prav v sredi med drugimi stogi.

Izpred sodnije. — Pred sodniki je stal Jos. Markon iz Furlanije, obtožen, da je 21. maja letos v Krmini klical „Abbasso l'Austria“. Ali je bil oproščen, ker se je predpostavilo, da je mislil s tem klicem le društvo „Avstrija“.

Valentin Simčič in Al. Korenjak iz Biljane sta imela opravilo z nekim Bl. Kragljem, starim 62 let. Sta sta k njemu v stanovanje, da se o neki reči poravnajo. Ali starec ni hotel nič slišati o tem, marveč ju je celo obilil s svojo nočno posodo. Tega pa moža nista bila preveč vesela, marveč sta pretepla starca ter ga celo poskodovala. Zato je dobil Simčič 5 mesecev ječe, Korenjak pa 2 in starcu bo treba plačati za bolečine 114 kronic.

Čevljar Kalist Zorzin iz ulice proti Soskemu mostu je bil oproščen obtožbe, da se je pregrešil nad neko deklico pod postavno dobo. Obravnava se je vršila pri zaprtih durih.

Obolela vsled mleka. — Laški listi poročajo, da je bila sedaj poleti v Tolminu neka rodbina iz Gorice z dvema dečkoma v nežni starosti. Ker sta pa dečka nenadoma obolela, so ju prinesli hitro v Gorico, kjer so ju resili. Kot vzrok obolenosti se navaja to, da sta pila otroka mleko od bolne krave.

Napad. — Te dni po noči je šlo domu 6 oseb, in sicer s Korsa. Kar sta začela iti za njimi dva človeka, katere sta jih napadala najprvo z besedami, in eden izmed njiju je potem še udaril nekega Kravsja iz te družbe. Kravs se je ranil, ko je tudi udaril, na roki, potem pa je s kamenjem zadell svojega napadalca. Na klicanje na pomoč sta prišla dva redarja, ki sta aretirala enega izmed napadalcev, in sicer kovača Ant. Draščeka

iz Solkana. Drugi, Leop. Strosar iz Kromberga, pa jim je ušel.

Ponesrečil je bližu Št. Petra na Krasu neki 29-letni Jos. Kastner, doma z Bavarškega, ki se je peljal z nemško slavnosti v Gradcu v Trst. Stal je na platonu brzovlaka, s katerega je omahnil ter padel na tla; razbil si je črepinjo. Prepeljali so ga v Ljubljano v bolnišnico, kjer je umrl.

Gledališka predstava v Vipavi v nedeljo, katero smo svoj čas naznanili, se je vršila v občo zadovoljnost občinstva, katerega je bilo polno tudi iz cele okolice. Predstavo so priredili slov. igralci iz Ljubljane. Danes in jutri sta predstavi slov. igralcev v Idriji.

Na pivo v Kairo! — V Orijentu in v severni Afriki je navada, da dajejo krčmarji k pivu tudi prigrizek; na primer malo kruha s pršutom, ali kosček švicarskega sira s kruhom ali pa par prekajenih ribic s kruhom. Kar dajejo egiptovski krčmarji v tem oziru, se zdi naravnost neverjetno. Tako n. pr. se dobi v Bar d'Afrique v Kairu k časi piva, ki stane 1 piaster (okoli 10 vinarjev) 7 kroznikov z različno vsebino: na enem 2 kosčka kruha, na drugem 6 oliv, na tretjem par kosčkov krompirja v salati, na četrtem zelena salata, na petem dva kot oreh velika kosčka telečjih jeter, dalje morske školjke in narodna jed mehko kuhan velik bob. Pri vsaki časi piva se ti krozniki napolnijo z nova, tako da, kdor spiije recimo 5 čas piva (okoli 50 vin.) se naje tudi zraven pošteno najrazličnejših rečij.

Klerikalna društva se podirajo. — Slov. vinogradniško društvo na Glincah pri Ljubljani, klerikalno podjetje, s katerim so obetali vinogradnikom zlate čase, je skoncalo svoje žalostno življenje. Izgube v posameznih upravnih letih so velike, ali le pri nakupu in pri nehanju trgovine so zapravili 24.000 K. Več o tem se spregovorimo.

Razpis službe poštnega odpravnika. — Razpisuje se mesto poštnega odpravnika pri c. kr. postnem uradu (III./5.) v Bračanu, pol. okraj Gradiška, proti pogodbi in kaveji 400 K. Letna plača 450 K; uradni pavšal 120 K in letni pavšal 504 K za vzdržavo enkratne pešne zveze na dan med Bračanom in Krminom ter za lokalno dostavljanje poštne posiljatev. — Prejšnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Veliki javni ples priredijo jutri fantje v Pevmi na okinčanem prostoru g. Fogarja. Svirala bode goriska godba. — Zvečer bode prostor razsvetljen s čarobno razsvetljavo „Acetilenom“ in umetnimi ognji. K obilni udeležbi uljudno vabijo prireditelji.

Javni ples priredijo napredni domači fantje v Stjaku v nedeljo dne 10. avgusta t. l.

Razgled po svetu.

Novi zakona. — „W. Zeit.“ objavlja zakon od 19. jul. t. l. glede odprave eraričnih tuitnic na cestah in brodih ter zakon glede uvedanja davka na vozne listke od osebnega transporta na železnicah. Zakona stopita v veljavo s 1. jan. 1903.

C. kr. pripravilca za hrvatsko učiteljske se odpre letos v Pazinu. Uradni list je že objavil natečaj za mesto učitelja. — Da so Lahji radi tega „ogorčeni“, menda ni treba še posebej omenjati.

Laška mornarica v Trstu? — Laški listi poročajo, da utegne druga devizija laške mornarice na povratku iz albanskih pristanišč obiskati obrežje Dalmacije in Istre ter priti tudi v Trst. Oficijoznejši listi so mnenja, da bi pač sedaj več ne bilo nič tako čudno, ako pride laška mornarica na avstrijsko obrežje, avstrijska pa na laško. Ako se to zgodi, potem bi to pomenilo, da so se od l. 1866. razmere med Avstrijo in Italijo korenito spremenile!!

Na okrajni sodnji v Pulju se je vršila danes 8 dni razprava proti nekemu Hrvat, ki je zahteval, naj se ga zasliši v materinem jeziku. Sodnik je poklical pisarja za tolmača, ki pa je povedal, da ni zmožen hrvaščine v toliko, da bi mogel vestno prevajati. Na to je poklical sodnik šele nekega svojega kolego, da je tolmačil. Laški soc. list „Proletario“ se norčuje s tem slučajem in sicer smesi Hrvata. Taki so ti soc. demokratje!

Iz gori navedenega slučaja pa se tudi razvidi, kako krivično je to, da nastavljajo po naših sodnijah ljudi, ki ne poznajo jezika

naroda, med katerim službujejo. Laški poslanec Bartoli pa laže po zbornici poslancev na Dunaju, kako da se sodnije v primorskih deželah slavizirajo!

Štrajk kavarnarskih uslužbencev v Trstu se nadaljuje. Ali po kavarnah se to ne pozna premnogo, ker dela na mesto štrajkočih drugo osebje. Posebno mnogo jih je prihitelo iz Italije delat na mesto štrajkočih, katerim so tako pokazali „svojo solidarnost“!

Nemško šolstvo na Štajerskem. — V pretečenem letu je plačevala štajerska dežela za sledeče svoje zavode: Visja realka v Gradcu 91.487 kron, visja gozdarska šola v Brucku 53.765 kron, deželne meštanske šole 100.463 kron, rudarska šola v Ljubnem 34.130 kron, muzej Joanneum 125.151 kron, risarska akademija 13.063 kron, kmetijska šola v Grottenhofu 26.618 kron itd. A Slovencem ne vzdržuje dežela niti ene šole!

Pevske slavnosti v Gradcu se ni udeležilo tako velikansko število ljudij, kakor poročajo nemški listi. Pisali so n. pr. da se je udeležilo skupnega obhoda okoli 160.000 ljudij, ali očitveci trdijo, da jih je bilo le kakih 40.000. Slavnost je imela velikonemški značaj, pelo se je n. pr. na pozdrav graškega župana našemu cesarju — „Deutschland über Alles!“ Napivalo se je nemškemu cesarju, vsklikalo na čast Nemčije, dekorirana pa so bila kljub temu državna poslopja, državne šole in tudi cerkve in župnišča!

Katolicizem lu XX. stoletje. — V visoke duhovniške kroge Rima je knjiga prof. Ehrharda: „Katolicizem in XX. stoletje“ zanesla dvome, neslogo in prepir. Visoki prelati so se razcepili v svoji sodbi na dve stranki. Na eni strani so klerikalni fanatiki, intransigenti in reakcionarci, ki knjigo obsojajo ter zahtevajo, da naj pride na indeks; na drugi strani pa so prosvetljenjski možje, ki zahtevajo kot moderni izobraženci, da se mora cerkev ozirati na vspehe, pridobitve in zahteve moderne kulture, da treba Ehrhardovo knjigo soditi s stališča napredne znanosti, ne pa z vidika okostnelega dogmatizma. Kdo bo zmagal v tem boju, skoraj ni dvomiti. Zelotov je tudi v Rimu več kot modernih prosvetljencev. Kongregacija indeksa, ki ima knjigo v presojo, ki so spravili tudi knjige prof. Schella na indeks cerkveno prepovedanih knjig, se trudijo tudi sedaj, da bi Ehrhardovo knjigo umčili. Mogoče pa je, da se vtakne tudi Vatikan v ta boj, kakor se je že večkrat zgodilo ter reši rimski klerikalizem nove znanstvene blamaže.

Proces Palizzolo. — V četrtek je na kazenski rzspravi Palizzolo, ki se vrši v Bolonji radi umora bančnega ravnatelja Notarbartola in umora Micelija, proglasil verdict porotnikov. Ti so spoznali Palizzola in Trapanija krivim umora Micelija, Palizzola in Fontano po krivim umora Notarbartola. Obtoženci Filip in Fran Vitale, Tomaž Bruno in Pankracij Garusi so bili oproščeni. Državni pravdnik je zahteval, da se Palizzola, Trapanija in Fontano obsodi vsakega na 30-letno ječo. In to se je zgodilo.

Davke odpovedajo deželi. — Župan v Tridentu, dr. Brugnara, je naznanil v občinski seji, da je odpovedal davke deželi. Tako hočejo Italijani najvpešneje protestirati, ker se jim ni dovolila popolna avtonomija.

V Sarajevu je umrl od kapi zadet mnogoletni župan Mehmed-Beg Kapetanović. Po okupaciji Bosne mu je poverila avstrijska vlada organizacijo občinskih uradov. Za svoje zasluge je postal vladni svetnik ter dobil komturni križ Franc Jožefovega reda ter red železne krone prve vrste. Njegova rodbina je najstarejša in najbogatejša v deželi. Deloval je tudi literarno.

Za delavske hiše je po inicijativi župana Bekelskega komiteta daroval ogrski poljedelski minister 20.000 K. V Hodmezö-Vassaihely postavijo letos 50 takih delavskih hiš. Stavbeni stroški znašajo do 30.000 K. Delavske hiše se prepustajo na ta način poštenim delavcem, da plačujejo v 12-letnih obrokih kupnino. In avstrijska vlada?

Umor. — V ponedeljek 28. julija zvečer je umoril posestnik Franc Tomsič na Velikem Ubeljskem bližu Razdrtega na travniku svojo ženo v navzočnosti njunega 5-letnega sinčka — baje iz ljubosumnosti. Morilec je izginil po storjenem zločinu, ter ga še sedaj ni bilo moti najti. Kakor se sliši, Franc Tomsič ni bil pri pameti, ter je bil že pred dvema letoma na opazovalnici za umobolne.

V konkurz je prišel celjski mestni svetovalec nemškutar Pretnar. Konkurz je končan, civilno z izgubo 70%, kazensko pa z izgubo prostosti za 6 tednov. Heil!

Za priklapljenje Rumunske k Avstro-Ogrski piše znani rumunski publicist dr. Onciul. Zvezno razmerje bi naj bilo takšno kakor je n. pr. med Bavarsko in Nemčijo. Rumunski politični svet se temu nasvetu ne protivi.

Menihi iz Francije hodijo v vedno večjem številu v Španijo ogledavat si provincijo Katalogna, kjer se morda mislijo naseliti. Radikalno časopisje zahteva od vlade, da zabrani tako naseljevanje.

„Modra knjiga“ o Južni Afriki je izšla ter prinaša med drugim tudi sklepe burskega kongresa z dne 31. maja v Vereenigingu; 1. da je Angleška obe republikli popolnoma opustošila; 2. da imajo vsi Kafi orožje, da se bojujejo zoper Bure ter počenjajo umore in silovitosti. Nova razkritja bodo po civilizovanem svetu zbudila novo ogorčenje nad Angleži.

Poziv. *)

Izzvani po člankih v 56. in 59. številki „Gorice“, pozivljemo dotičnega člankarja, da dokaže resnico tega, kar piše o razuzdanem življenju goriskih dijakov, in drugič tega, kar govori o razmerah med dijaki in narodno-napredno stranko.

Ako v prihodnji številki „Gorice“ tega ne dokaže, oziroma ne prekliče, prisiljeni smo občinstvu dokazati, da sta omenjena članka podlo obrekovanje in grda laž.

Sicer pa omenimo lahko že danes, da ni imel dotični člankar drugega namena, nego udrihati pri tej priliki po narodno-napredni stranki.

Slovenski abiturijentje.

*) Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo le toliko, kolikor zahteva tiskovalni zakon.

Foulardovo svilo od 65 kr. do glid. 3-65 meter za bluze in obleke; ravno tako črne, bele in barvane „Hennebergove svile“ od 65 kr. do glid. 14-65 meter. Vsakemu franko in carine prosto na dom. Vzorca obratno pošto. — Pismena naročila naj se frankirajo v Svico s 25 vin. G. Henneberg, tovarnar svile (izkl. c. in kr. dvorni zalagatelji) v Curihu. (2)

Mizarska zadruga v Solkanu razpisuje mesto knjigovodje

s takojšnjim vstopom. Plača po dogovoru. Prošnje naj se pošiljajo naravnost zadrugi. Načelstvo.

Mizarska zadruga v Solkanu sprejme več stavbenih mizarjev

kakor tudi mizarjev za pohištvo, ki znajo na strojih delati. Plače po dogovoru. Oglasi naj se pošiljajo naravnost zadrugi. Načelstvo.

Zahvala.

O priliki nenadomestne izgube naše preljubljene matere

Katarine Obidič

izrekamo tim potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so se udeležili tako polnoštevilo pogreba, svojo najiskrenejšo zahvalo. Bog povrni!

Gorica, 2. avg. 1902.

Anton in Kristina Obidič.

Nove muzikalije

za orkester in godbo, 1 plesni komad:

za 6 glasov	15 kr.
» 10 »	20 »
» 15 »	25 »

Šola za vse instrumente po 1 glid. Muzikalije vseh vrst najceneje.

Lud. Knyk, Sablonec
nad Jizerom, Češko.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK
GORICA

Moderce
pariške zadruge, novosti
Z ozirom na to, da se je pre-
selila c. kr. okrajna in okrožna sod-
nija, c. kr. davkarija in drugi uradi
v novo poslopje v Kapucinsko ulico, si
dovoljuje podpisani priporočati slavnemu
občinstvu na deželi svojo dobroznano
gostilno

modercih,
in je radi tega v interesu
vsake dame, da se pri meni
po modnih stilih 90%
ceneje kakor se vidiijo
po modnih stilih drugod.

J. ZORNIK
GORICA

Pozor!

Karol Draščik,
pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.
Priporoča kakovostno pecivo, kolače za
birmance, torte i. t. d.
Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidno
postrežbo po jako zmernih cenah.

Naznanilo.
Z ozirom na to, da se je pre-
selila c. kr. okrajna in okrožna sod-
nija, c. kr. davkarija in drugi uradi
v novo poslopje v Kapucinsko ulico, si
dovoljuje podpisani priporočati slavnemu
občinstvu na deželi svojo dobroznano
gostilno

„Pri zlatem križu“ (pri Lizi)
v Kapucinski ulici

katera je preskrbljena z dobro ku-
hinjo ter toči izvrstna bela in črna
domača vina. Preskrbljeno je s so-
bami za prenočišča ter s hlevi za konje
in vozove.

Svojim rojakom v mestu in na de-
želi se toplo priporoča udani

Ivan Katnik, lastnik.

Seidel & Naumannov
pisalni stroj „IDEAL“

Vzbuja senzacijo.

Jasna pisava od prve do zadnje črke.
Stroj je jako trpežen. Na močnem ministerjal-
nem papirju izdela 4—6 iztisov, na kon-
ceptnem papirju 8—10, na tanjem papirju
12—16. Najvišje priznanje ter prva zmaga
amerikanske konkurence. — Zlata svetinja;
Berlin (maj 1901.)

Clavno zastopstvo za Avstro-Ogersko:

Hch. Schott & Donnath

Dunaj III. 3. Heumarkt 9.

Iščejo se zastopniki za deželo.

Nova
kleparska delavnica
v Gorici,
ulica Sv. Antona šte. 1.

Podpisani se toplo pipo-
roča svojim rojakom v mestu
in na deželi za izdelovanje
vseh kleparskih izdelkov,
kakor: cevij za vado, žleba za
stavbe, kuhinjske priprave itd.
Prevzema tudi vsako po-
pravo po zmernih cenah.
Zagotavlja točno postrežbo
udani

Karol Čufer,
klepar.

Prva c. kr. avstro-ogerska privil.
TOVARNA BARV ZA PROČELJA
Karol Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstrasse 120.
Odlikovana z zlatimi svetinjami.

Blag. gosp.
Piccoli,
lekarnar
Ljubi

Pri nekej gospej,
katera je trpela dolgo
časa na nervoznosti,
sem vporabljal z iz-
vrstnim uspehom vaše
železnato vino. Pro-
sim torej, pošljite mi
nadaljnih šest steklenic imenovanega vina.

Dr. L. Färber
c. kr. štabni zdravnik.
Raštelj šte. 19.

V Gorici, 6. junija 1901.

Je v razprodaji v lekarnah v Gorici, Tol-
minu, na Primorskem, v Trstu, Istri in Dal-
maciji a K 240 steklenica.

4

Fersan-Calcop
Glavna zaloga za Gorico: **Mirodilnica Anton Jeretič.**

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga
z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestuje po 4½%, večje stalne, naložene najmanj na jedno leto, po 5%. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poroštvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vključbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Združniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 1. julija 1902:

Deleži: a) podpisani	K 1.192.900,—
b) vplačani	574.216,82
Dana posojila	1.275.397,96
Dopolnilni zaklad	195.455,40
Vloge	474.019,66

Christofle & Co.
c. in kr. dvorni založniki
Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.
Težko posrebrnjeno
namizno orodje in posodje vseh vrst
(žlice, vilice, noži itd.)
Priporočani najboljši izdelki izredne trpežnosti.
Največja izbira najlepših modelov.
Ilustrovan cenik na zahtevanje.
Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje iz-
virnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime
Christofle.

Pristno kranjski
Laneno-oljnati firnež
prodaja
ADOLF HAUPTMANN
v Ljubljani.
Tovarna oljnatih barv, firneža, laka
in steklarskega kleja.
Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Zalagatelj nadvoj. in knežkih posestnih oskrbnistev, civilnih
in vojaških oblastev za zgradbe, železnice, rudokopov in
plavžev, zidarskih družeb, zidarskih podjetnikov in mojstrov,
tovarnarjev in posestnikov. — Barve za pročelja, na ka-
tere ne vplivajo vremena, se razlopi v apnu ter se razpo-
stijo suhe v prahu v 40 r. zličnih uzorcih a 16 kr. kilogram
in višje. Čistost barve se od olinatih ne razlikuje.
200 kron darila za dokaze ponarejanja. — Dopisuje
se v slovenskem jeziku
Uzorec na p. prirju z navodilom zastouj in franko.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz **vipavskih,**
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštuna

Gostilniška oprava
v dobrem stanu se dobi po nizki ceni
pri Antonu Lasiču, gostilničarju v Gorici,
ulica Dogana št. 18.

Rudolf Forcessin,
● ● ● **kleparski mojster**
v Gorici v ulici Rabatta 10,
uljudno naznanja sl. občinstvu in svojim
cen. naročnikom, da je
preložil svojo delavnico
v lastno hišo v Rabatšču št. 7.

Ob enem toplo priporoča svojo
zalogo kleparskih izdelkov. Sprejema
vsa v to stroko spadajoča dela in po-
pravila, katera izvršuje točno, solidno
in po skromnih cenah.

Rimske toplice.
Tržič Monfalcone.
Stalna toplina 38°—40°. Doba traja
od 15. maja do konec septembra. Zdra-
vijo se posebno belezni v nogah, rev-
matizem, rakitične in ženske bolezn.

Varstvena znamka
Koroški
Rimski vrelec
najboljša planinska kisa voda
izkustena ob vseh nahodih, po-
sebno otroških, ob slabem prebavljanju, ob boleznih
na mehurju in ledvicah.
Zaloga: **Ed. Fonzerl** v Gorici Via Velturini, Caserma
in v vseh trgovinah z mineralnimi vodami.

Čistilna voda
„Reale“
iz vrelcev Mathias, lastnina
Henrika Mattonija v Budimpešti
je toplo priporočena od prvih tu- in
inozemskih zdravniških avtoritet kot
najbolje čistilno sredstvo. Odlikuje se
radi množine soli „Glauber“ in grenke
soli, katero ima v sebi ter s svojim
hitrim in dobrim učinkom.

Zaloga za Gorico:
Lekarna G. B. Pontoni.

E. LEBHERZ
Gorica
tovarna užigalic
priporoča prebivalcem Primor-
skega svoje izdelke raznih vrst,
posebno izvrstne in zanesljive
užigalice
Apollo